

Realisaziun svelta e supportabla

Posiziun da la regenza tar l'artitgel constituziunal davart las abitaziuns secundaras en regiuns da muntogna

■ **(cc) En sia posiziun tar il sboz per ina nova lescha davart las abitaziuns secundaras, ch'il cussegl federal ha tramess en consultaziun la fin da zercladur 2013, conferma la regenza sia pre-tensiun.** Tenor quella stoppian vegnir exauridas tut las libertads d'agir constituziunalas pussaivlas per minimar las consequenzas negativas che l'iniziativa cunter las abitaziuns secundaras ha per ils chantuns da muntogna e da turissem. Els sulets èn numnadamain pertutgads da questa iniziativa.

Las consequenzas negativas ch'il nov artitgel davart las abitaziuns secundaras ha per l'economia publica tutgan unilateralmain ils chantuns da muntogna, ils quals avevan refusà l'iniziativa. Sin basa da quai n'èsi betg mo legitim tenor la regenza, mabain anzi indispensabel da s'engaschar per ina legislaziun executiva che resguarda ils interess dals chantuns da muntogna e da turissem uschenavant che l'artitgel constituziunal permetta quai giuridicamain.

Questa norma strategica observa il sboz elavurà – cun resalva d'intginas correcturas – per gronda part, premess ch'il cussegl federal mantegna sia varianta principala areguard la dumonda da la garanzia dal possess actual per abitaziuns existentas (dal dretg vegl). Cun l'art. 6 (scumond da permetter novas abitaziuns secundaras) che stat en il center tegna il

sboz d'ina vart quint da la voluntad dal pievel. Da l'autra vart cuntegna il sboz er disposiziuns che resguardan autras pitgas fundamentalas da la constituziun (sco p. ex. garanzia da la proprietad, respect envers ils territoris da muntogna, politica regiunala). Tras quai vegn cuntanschì in bun equilibr.

Sch'i vegn – en connex cun il sboz elavurà – discurrì cun gritta da «sutminaziun da la voluntad dal pievel» stoi vegnir constatà che las uschenumnadas foras resultan da garantias da las iniziantas e dals iniziants sez. Quai vala cunzunt per las abitaziuns da vacanzas affittadas (uschenumnads letgs chauds) ch'èn vegnidadas declaradas en il sboz da princip sco admissiblas sco er per la midada d'utilisaziun pussaivla d'edifizis marcants per la cuntrada e per il maletg dal lieu che serva a mantegnair structures architectonicas ch'èn degnas da vegnir protegidas.

Giavischs ademplids e basegn da meglieraziun

Areguard ils singuls puncts da regulaziun sustegna la regenza la consultaziun da la conferenza da las regenzas dals chantuns alpins dals 12 da settember 2013. Il chantun ha collavurà tar questa consultaziun. Tar ils giavischs ils pli impurtants ch'èn vegnids ademplids tutga la garanzia dal possess actual per abitaziuns dal

dretg vegl. Tant enavant che questa garanzia dal possess actual chaschuna svilups betg giavischads (p. ex. stgatschar la populaziun indigena dals centers dals vitgs), prevesa il sboz explicitamain l'obligaziun da las autoritads da prender cuntamesiras. Tar ils giavischs ademplids tutgan er la clausula da direzza per emprimas abitaziuns dal dretg nov, l'admissiun d'abitaziuns da vacanzas affittadas, la pussaivladad da construir abitaziuns secundaras per mantegnair edifizis protegids e per finanziar in moda transversala l'hotellaria sco er la pussaivladad da far amplificaziuns architectonicas adequatas tar abitaziuns existentas dal dretg vegl.

Il basegn da meglierar il sboz datti en emprima lingua areguard las cundiziuns previsas per construir abitaziuns da vacanzas affittadas sco areguard la cumbinaziun planisada da la clausula da direzza tar emprimas abitaziuns dal dretg nov cun ina taxa da cumpensaziun.

Mesiras accumpagnantas

Malgrà ina legislaziun executiva uschè relativa restan – per consequenza dal cuntegn essenzial inviolabel da l'iniziativa – anc disturbis considerabels per il svilup da l'economia publica. En spezial èn quai ina perdita massiva da piazzas da lavur en l'industria principala ed en l'industria secundara da construcziun,

perditas da taglia e d'entradas sco er problems cun la finanziaziun da l'hotellaria. La regenza beneventa perquai il pachet da mesiras ch'il cussegl federal ha preschentà ensemen cun questa lescha, il qual serva a sviluppar vinavant la politica da turissem. Dumandadas èn dentant er las regiuns e las vischnancas pertutgadas. Cun novs models d'alloschament duain ellas far frunt a la midada structurala en il turissem chaschunada da l'iniziativa.

Impurtant da relaschar svelt ina lescha

Cunquai che l'iniziativa cunter las abitaziuns secundaras è vegnida acceptada exista en la construcziun d'abitaziuns, malgrà las plattafurmas d'infurmaziun ed ils agids pratics iniziads dal chantun, vinavant ina gronda malsegirezza giuridica che paralisescha l'entir martgà d'immobiglias. Er l'ordinaziun transitorica dals 22 d'avust 2012 na gida – pervia da sia natira giuridica – betg ad eliminar ils dubis. Perquai vegni pretendì da relaschar uschè svelt sco pussaivel la lescha preparada. La regenza ha beneventà il fatg ch'il cussegl federal ha pudì trametter en consultaziun gia il zercladur ina lescha – suenter ina fasa d'elavuraziun da mo in mez onn – e ch'el vul preschentar la missiva al parlament gia la primavera 2014.